

Ardealul

Virdealtului

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 Lei, pe jumătate de an 400 Lei, pe un sfert 200 Lei, pe lună 70 Lei. Pentru America pe an 5 dolari

Anchetă politică

Arad, 22 Decembrie

Funcționarii publici și bugetul

Parlamentul a luat în discuție bugetul țării pe anul 1927. Din multiple fețe ce ni le oferă, această icoană fidelă a administrației publice, ne oprim aci asupra capitolului ce privește retribuirea funcționarilor publici.

Dintre toate preocupările în bugetului, pe lângă înzestrarea armatei, cea mai capitală este sigur interesul pe care trebuie să-l dovedim instituțiilor publice de bunul mers al cărora pînă în mare măsură funcționarea normală a mecanismului de Stat.

De ani de-arândul se fac străduinți pentru a veni în ajutorul funcționarilor, această gardă de onoare, care cu munca-i tăcută și atâtea ori meticuloasă, și îndepindea măcinș de energii, constituie supontul de bază cu care se poate înfruntă un Stat nou ca al nostru.

În fiecare an, s'a făcut ceva pentru slujbași: niciodată însă în ajuns.

În bugetul de față s'a mai adăugat încă o sumă considerabilă menită să restabilească un echilibru just între munca prestată de funcționari și dreptul lor de existență.

Desigur că interesul Statului se va mărgini aci. Îmbunătățirea soartei funcționarilor, trebuie să se facă înainte, în linie ascendentă, până în a rotunji capitolul

bugetar respectiv la paritatea sa de aur.

Interesele Statului, care are în păstrarea slujbașilor săi, înțelegerea sa problemă de ființare, reclamă aceasta Prestigiul serviciilor publice nu mai puțin. Iar dreptul la viață, cu un minim de existență măcar asigurat este o cerință justă și imperioasă a binelui obștesc.

INSEMNĂRI DE-O ZI

Palatul Ligei Culturale

DI N. Iorga, acest motor de energie națională, împrăștiindu-și activitatea pe toate țărmurile, răsuflă totuși să rămână o forță unitară și grandioasă, în orice direcție. Dă este înzestrat cu harul divin și în aceste zile de desnaidejde, marele Iorga ne rămâne unicul sprijin moral.

„Astra” a însemnat, pentru Ardeal, un altar eminamente românesc și rosturile ei au fost înțelese în acele zile de încătușare națională. Din această înțelegere „Astra” și-a putut ridica o clădire proprie, în inima Sibiului românesc, Țara liberă de dincolo de carpați avea și ea o hrană sufletească, al cărei întemeietor nu putea fi decât un om de concepția marelui N. Iorga și această hrană sufletească s'a numit „Liga Culturală”. Deaci isvorau toate gândurile mari naționale, în jurul ei s'au grupat oameni nelatinați în decadența vremurilor și activitatea acestei Lige Culturale, nu va putea fi prețuită.

Astăzi „Liga Culturală” obosită de atâtea strigăte de luptă națională, risipită în jertfe cari nu i-au fost zadarnice, își caută odihna și cere românimei să subscrie ajutoare pentru ridicarea unui palat, clădire care va însemna isvorul energiei românești, astăzi adunată toată în matca ei.

Sperăm că apelul „Ligei Culturale” nu va însemna un strigăt în pustiu.

—o—

Ce-i cu „afacerea scandalosă” a celor șase împrăștiariți din parcul prefecturii

Anumite ziare bucureștene au dus, în zilele din urmă, o campanie contra unei „afaceri scandalosă”, petrecute în județul nostru și anume chestiunea celor șase împrăștiariți din parcul prefecturii — fațada bulevardul Carol.

După ce o parte din cetățorii noștri au luat cunoștință despre aceasta „afacere scandalosă” din ziarele bucureștene, să ne fie îngăduit — nu în calitate de ziar guvernamental — să dăm ascultare și apărării dlui Vasile Boneu, prefectul județului, care a fost numit ca autorul principal al „afacerii scandalosă”.

»Cunoscând autorii și isvorul de unde pornește această campanie, cred că nu este nevoie de multă explicație — iacepe dsa să ne spună.

»Din primul moment în care am acceptat funcția pe care o am, am fost pregătit pentru cele mai înverșunate atacuri, din partea unor elemente liberale din localitate.

Cum însă, nu m'am temut niciodată de lupta deschisă, cu atât mai puțin mă intimidă atacurile unor persoane, cari le complac să rămână anonime. Privesc cu fruntea sus și declar că s'nt gata să dau seamă — despre actele mele — oricui și oricând.

— »Care-i adevărul în chestia loturilor de casă?

— »În privința acestor loturi, fără să mă gândesc la nici un fel de apărare voi da cetire actelor oficiale, cari au pus pe tapet — pentru prima dată — chestiunea:

a) Comisiunea permanentă a județului Arad, prin hotărîrea de sub Nr. 3978—1922, adusă la 28 Iunie 1922, în timpul prefectului liberal Dr. Mărcuș sună astfel: „Comisiunea Permanentă” în baza legii referitoare la modalitatea vânzării loturilor de case din teritoriul

ce formează proprietatea județului Arad având în vedere că, interesele județului nu ar suferi absolut nimic, din punct de vedere material, vânzând loturile cerute, pentru că prin punerea lor la dispoziție, s'ar da funcționarilor numai partea aceia, care astăzi e absolut nefolosită și nu servește decât, că acolo să adună frunzișul și iarba din grădină; având în vedere, că prin îndeplinirea acestei parcelări să satisfacem legea pentru încurajarea construcțiilor și a vânzării loturilor de case, pe de altă parte se face un serviciu, care se poate numi o remunerație aceluia, cari deja la preluarea imperiului și-au pus toată puterea de muncă în serviciul județului, mai departe aici în mijlocul orașului, unde abea avem edificiile ale românilor am ajunge să avem o colonie de români. Prefect (ss) Dr. Mărcuș”.

b) Prefectura județului Arad Nr. 3978—1922.

„Domnule ministru în conformitate cu dispozițiunile legii promulgată prin Înalțul Decret Regal Nr. 4079—1921 Comisia permanentă a județului Arad în ședința din 28 Iunie 1922 a acceptat cererile pentru loturi de case și a admis să se vândă numiților loturi din grădina județului Arad. Județul prin acest act nu este într-unu nimic însărcinat teritoriul vândut nu are nici o valoare reală, stănd la umbra edificiilor din fața Bulevardului Carol. Am avut intenția de a rebonifica în parte, acei funcționari, cari dela preluarea imperiului permanent au stat în serviciul public. Condițiunile stabilite în actele de vânzare și cumpărare au fost de comun acord, stabilite cu delegații comisiei permanente.

Vă rugăm să binevoiți a aproba

Cinematograful și educația masselor

Nu se poate tăgădui că cinematograful nu poate avea — în bine ca și în rău — o mare influență asupra masselor.

S'a observat — și cazuri destul de multe — crime făcute întocmai după modelul luat după un film cinematografic. În America, din anchetele făcute de cei în drept, s'a stabilit că în mult de 50 la sută din ucigașii răpiți de scurt, au răspuns că „asa au zut la cinematografe”.

Spargerii, furturi și alte delict de răstă natură, suot de multe ori imitate aindă după un film văzut la cinematografe.

America, înspăimântată de acest lucru, a introdus cenzura filmelor cinematografice. Un proiect de lege adus de parlament, a dat loc la nemulțumiri din partea publicului. În vremea care trăim, individul, cu servii toți și doritor de senzații puternice, nu poate găsi nicăieri mai bine ca la

un film de cinematografe. Crime, adultere, furturi făcute în mod inteligent — tot alaiul Răului, îl găsești aici cât mai rafina.

De aceea americanii au căutat să puipe stavilă acestui sistem de rafinament în rău.

Cenzura asistă înainte de a se da filmul spre rulare în fața publicului și dacă-l găsește imoral, îl respinge imediat. Dacă însă numai unele părți din film sunt cun împotriva moralei, se indică părțile pentru a fi tăiate sau îndreptate.

Reprezentantul filmului însă are la titudinea să reclame și atunci filmul e reprezentat în fața judecătorului care hotărăște.

Dr. înălțurarea elementului demoralizator nu a fost de ajuns, ci s'a introdus așa zisele filme cu subiect moral. Subiectul e întotdeauna cu tendințe de umanitarism, dragoste de animale, mila pentru cei oropsiți de soartă și

răsplata faptelor bune și îndreptarea — nu pedepsirea — celor răi.

Comediile la cinematografe au de obicei succes atât la micii cât și la marii spectatori. Filmele instructive, cele științifice ca și cele artistice nu prea sunt căutate în America, unde nu se ia în seamă, în afară de partea morală, câștigul material.

Ar fi interesant ca cineva să observe la un spectacol de cinematografe cum reacționează publicul. Micii spectatori americani, când văd desfășurându-se pe ecran scene de nedreptate, își înclășează pumnii, protestează mai întâi domol, apoi mai gălăgios și izbucnesc apoi în manifestări de triumf când cel rău își primește pedeapsa. Boxul joacă aci un rol foarte însemnat. Până și femeile jubilează când adversarul e pus „Knock-out”.

În America, în afară de subiectul filmului, se dă o mare importanță, în primul rând jocului artiștilor. Vine apoi înscenarea și fotografia care e uneori superioară chiar și spiritului și înlocuiește lipsa unei acțiuni dramatice.

Herold Lloyd și-a câștigat faima de

mare artist de comedie al ecranului mai mult pe comicul scenelor spirituale decât pe caracterizarea unui personaj de comedie.

Ținând măsura proporției, putem spune că și la noi în țară filmele cinematografice necenzurate nu pot duce decât rezultate dezastruoase. Din nenorocire, imoralitatea datorită mentalității de după război și nevoei din ce în ce mai mare de lux, ia proporții.

O biată fată săracă, care se trudește din greu și umblă totuș cu tocurile scâlciate, vede — pe ecran — cum o tovarășe de suferință ajunge pe căi necinstite la lux și bogăție. Principiile ei de moralitate — dacă le are — șovăie și... încearcă. Dar ce se poate întâmpla în închipuirea bogată a unui autor de filme, nu corespunde decât pre arare ori cu realitatea și muncitoarea săracă, ajunge acolo unde nu se mai poate ridica. Și multe alte exemple în cari adulterul proslăvit pe ecran distruge căsniciile potolite și mulțumite... dacă nu fobesc.

Nu mai vorbesc de scenele obscene în cari actul se sfârșește fie înainte,

contractele alăturate. (ss) Prefect, Dr. Mărcuș.

Cu aceea ocaziune s'au vândut loturile dlor Dr. Teodor Papp, Dr. Eugen Beles, Titus Mărgineanțu, Vasile Boneu, Dr. Iustin Petruț, Aron Petruț, Vasile Dârlea și anume pe lângă preț de 20 lei metru pătrat.

Iată deci antecedentele acestui act, ca fiind hotărârea unei comisii județene și aprobată de un prefect liberal.

Pentru ce ar însemna azi o afacere scandaloasă, când însă și Art. 216 și 219 din legea administrativă admite cedarea absolut gratuită de loturi ale județului. Ori poate numai din motivul că nu au încăput pe mâni liberale? Știm doar, că tot ce în țara aceasta nu se comercializează, naționalizează și cointerează prin liberal, înseamnă o primejdie națională.

Se denaturează fără nici un scrupul chestiunea când viitorul afirmă că s'ar fi parcellat un parc public, când în realitate e vorba de un sfert de teritoriu din grădina închisă al județului, în extensiunea de 988 st. pătrați.

Menționăm, că în baza raportului Nr. 3797—1026 a Revizoratului școlar s'a dat din grădina județului o porțiune, pentru edificarea unei școli, și altă parte urmează a se da în scopul edificării unei catedrale.

Nu mă îndoiesc, că tovarășa liberală mai bucură ar fi văzut ajuns acest teren, de câte 100 st. pătrați, în proprietatea străinilor prin licitație publică.

Domnului senator, general Văitoianu și anonimilor dela anumite presa care mă fac abuziv și »erou« lipsit de titlu convenit, pentru 100 st. pătrați să le mai citez un act brevet Nr. 4181: locotenent de rezervă Vasile Boneu din reg. de inf. Beins, pentru bravura și devotamentul ce a arătat în lupta cu maghiarii dela Dealul mare, în 16—IV. 1919, când, deși invalid și-a condus compania la contrastat respingând pe inamic din poziție, etc. (ss) Ministrul de Război, A. Văitoianu.

Alte comentarii le socotim zădărnice.

Regele Ferdinand pleacă la Paris

PARIS. — „Petit Parisien“ și „Matin“ publică o depeșă transmisă dela Viena de Agenția „Central News“ anunțând că sănătatea Regelui României se ameliorează și că Suveranul va veni la Paris în cursul lunii Ianuarie.

Pan Halipa senator

BUCUREȘTI. — Se da aproape sigură alegerea de senator alui Pan Halipa în locul rabinului demisionat din Lăpușna. Nici guvernul nici alte partide nu au depus contracandidaturi.

fiu chiar în clipa... momentului culminant.

Copiii cari sunt de obicei în număr foarte mare spectorii cinematografului, — fie el îngăduit ochilor și minții unui copil — oricât de neștiutori ar fi, află ce n'ar trebui să aștepte.

S'a încercat să se introducă și la noi cenzura filmelor de cinematograf. Rezultatele nu se văd. Filme anunțate în cari »copii nu sunt admisi« nu sunt decât o reclamă scandaloasă ca să atragă și mai mult publicul dornic de senzații. Atunci?

Ar trebui ca oamenii chemați să supravegheze mai de aproape această propagandă dezastruoasă a imoralității să-și dea mai bine seama de răspunderea lor. Lăsați cel puțin copiii să și păstreze cât mai multă vreme »neștiința« și curăția sufletească, dacă cei îmbătrâniți »în rele« nu se mai pot îndrepta. L. H.

Dela consiliul de ministri

Membrii guvernului s'au întrunit eri, înaintea amiezii, într'un consiliu, sub președinția dlui gen. Averescu.

S'au schimbat păreri și aprecieri asupra activității parlamentare, constatându-se că, în general, e mulțumitoare, dar că ea trebuie intensificată, cu mai mult spor, după vacanța Crăciunului, cu opera legislativă pregătită de guvern să poată fi desăvârșită până la închiderea sesiunii și să nu mai fie nevoie de prelungire, sau de sesiuni extraordinare. De asemenea s'a exprimat părerea, că debaterile parlamentare trebuie să fie mai disciplinate și mai concentrate, ca să sporească prestigiul parlamentarismului și să îndeplinească mai cu folos vremea în realizări constructive, evitându-se în-văzbitoarele chestiuni personale.

Consiliul a hotărât ca vacanța Parlamentului să înceapă la 23 sau 24 Decembrie, de îndată ce se vor fi isprăvit de discutat și de votat bugetul și cele câteva proiecte de legi fiscale și administrative, cu caracter urgent. Se va cere Corpurilor legiuitoare să scurteze debaterile la strictul necesar.

Vacanța Parlamentului va dura până la 20 Ianuarie 1927.

Consiliul a hotărât să prezinte Parlamentului acum, încă înainte de vacanță, spre votare, un proiect de lege de sporirea listei civile a M. S. Regelui.

Consiliul s'a ocupat apoi de nouile îndrumări administrative și de îmbunătățirile, cari să se dea c. f. r. în urma înființării subsecretariatului de stat al comunicațiilor și numirii dlui gen. Mihail Ionescu, ca titular al acestui resort. S'a alcătuit, în linii generale, programul de activitate și de reorganizare a c. f. r. rămânând ca într'un viitor consiliu, dl subsecretar de stat gen. Ionescu să înființeze programul amănunțit și să facă o expunere mai largă asupra mijloacelor de executare a programului de reorganizare și de activitate, ho'ă it.

Intre altele, s'a hotărât ca în consiliul consultativ și de administrație al c. f. r. să fie reprezentate toate interesele însemnate economice, ca industria, agricultura, negoțul, precum și interesele apărării naționale și cele culturale.

Președinția consiliului de ministri a dat ziaristilor următorul comunicat:

„Consiliul a discutat modificarea regulamentelor Corpurilor Legiuitoare în sensul ca proiectele de legi din inițiativă parlamentară să fie comunicate ministrilor de resort înainte de a fi depuse pe biroul adunării.

S'a examinat funcționarea c. f. r. în lunile Noemvrie și Decembrie a. c.

S'a aprobat propunerea dlui ministru de război de a se organiza la anumite departamente, câte un birou de mobilizare“.

Deputația congresului studențesc din Iași la dl ministru Petrovici

IAȘI — Eri dl ministru Petrovici a primit o deputație a studenților din Iași, delegați din partea congresului ținut acolo, spre a depune moțiunea votată de congresiști.

Dl Ministru a pus în vedere exmișilor că o să le satisfacă cererea în ce privește contribuția Statului la ameliorarea situațiilor lor materiale, însă în cazul când se vor mai repeta manifestații nedemne și excese regretabile ca în trecut, va espune pedepsirea fără milă, a vinovaților.

Punerea în aplicare a noului tarif de calatori, bagaje și abonamente la C. F. R.

Administrația căilor ferate a trimis eri tuturor organelor ei din țară o circulară prin care le aduce la cunoștință punerea în aplicare, cu începere dela 1 Ianuarie 1927, a noului tarif local de călători, bagaje, câini și abonamente, expus pe targ și la timp în coloanele ziarului nostru.

Pe aceeași dată se aprobă tarifele respective în vigoare dela 15 Septembrie a. c. împreună cu suplimentul I al aceluiași tarif, valabil dela 1 Octombrie și conținând taxele de abonamente pe C. F. R.

Noul tarif conține, în general, taxe de călătorie mai reduse ca cele anterioare și taxe de bagaje după categoria trenurilor cu cari se expediază.

Deoarece bilete de călătorie, de carton, obișnuite (civile și militare) nu se pot înlocui din oficiu deodată cu altele cu prețuri noi, casierii de bilete vor corija din timp, cu cerneală sau creion chimic, în mod vizibil și citit, prețurile biletelor ce au în deposit după cele corespunzătoare în noul tarif de călători, vânzându-le la primele trenuri ce vor circula dela data 1 Ianuarie 1927.

Șefii s'au conducătorii de tren vor corija de asemeni, dela 1 Ianuarie inclusiv, prețurile actuale de zone și de diferențe de zone, cu creion chimic, după cele respective din noul tarif de călători.

La relațiunile dela 500 km în sus, în tariful cel nou, prețurile de tren accelerat și de persoane sunt egale, iar dela 600 km inclusiv în sus se egalizează prețurile la toate categoriile de trenuri.

Sub noul regim, în vigoare de anul nou, rămân neatinsse dispozițiunile privitoare la perceperea taxelor de călătorie în traficurile directe și limitrofe cu stațiunile de frontieră de uscat rămâne. Deasemeni mai rămân valabile:

Dispozițiunea înată n sensul că la clasa IV nu se aplică nici o reducere, dispozițiunea relativ la tratarea călătorilor veniți din străinătate cu bilete directe și cari sunt la neregulă, precum și aceea cu privire la valabilitatea carnetelor de indentitate fără nici o viză nouă pe trimestrul sau anul în curs.

Corpurile legiuitoare

Camera

— Ședința din seara zilei de 21 Dec. —

BUCUREȘTI 22 cor. În ședința de seara a Camerei dl Vintilă Brăianu face critica amănunțită a proiectului de buget, observând că, proiectul de buget trebuie în totdeauna să fie alcătuit în spiritul economiei și să fie balanțat, atât la venite cât și la cheltuieli. Declară pe maideparte că înființarea subsecretariatelor de Stat, sunt cheltuieli inutile, cari sunt contrarii principiilor economiei politice și naționale. Analizând proiectul de buget, observă la venite că, impozitele noi sunt prea încurcând aplicate, fiind contribuabili încărcăți cu povara constrângerii, de a achita înăi vechile datorii, ca apoi să poată avea posibilitatea, de a se descărca de nouile impuneri.

Expune că, impozitele pe consumații și imobile (case) cu drept cuvânt ar

trebui să compete comunelor și muștatului.

Propune mai multă atenție în lucrările ce se fac pentru stabilizarea Leului. Expune părerea sale referitor la consolidarea financiară, cu cari a reușit să oprească căderea dezastruoasă a Leului, asigurând și intensificarea producției, asigurând comerțul extern al țării.

În ce privește împrumutul italian, — zice că, — este foarte mic și nici de cum avantajos pentru noi.

Italia nu are valută stabilă și astfel prin furniturile procurate de acolo, pentru necesitățile armatei, se poate ajunge la un deficit considerabil.

Atacă pe dl Garoflid, pentru că ridicat chestia problemei schimbării bancnotelor, prin ce s'ar alimenta specula, căci zice: nu avem nevoie de stabilizarea hârtiei ci de o adevărată consolidare.

MISCAREA CULTURALA

Pentru Prințul Mihai

Dupăcum se știe Direcțiunea grădinilor regale a expus la Expoziția horticolă din Parcul Carol frumose exemplare din cele mai rare flori, între care și minunata »Primula Mio-reana« obținută din sămânța adusă direct din Japonia.

Toate aceste flori, au complectat frumosul lot al grădinilor Regale al căror clou a fost masa aranjată, în tr'un decor de teatru sub un brad gârbov, acoperit de zăpadă, cu mulți Moș Crăciuni gârboviți.

Această masă va fi refăcută de Crăciun pentru A. S. R. Prințul Mihai.

Resturi de cultură omenească în Nordul Europei

Nordul Europei și în special câmpiile întinse ale Rusiei nordice, n'au fost aproape deloc cercetate și ordonate până în prezent în preistorie. Șirul de descoperiri arheologice făcute în ultimul timp în Siberia arată că teoriile asupra originii și răspândirii raselor prezintă încă însemnate lacune și că cercetarea amănunțită a nordului ar însemna o revizuire fundamentală a teoriilor recunoscute astăzi de știință. Archeologul F. Morozov a descoperit în apropierea lacului Onega, la 15 km. depărtare de gura râului Vodla, sculpturi preistorice săpate în stâncile de pe malul râului. După părerea experților, profesorii A. Miller

și Spicyna, e vorba de lucrări din epoca bronzului.

Sculpturile reprezintă fetișismul. Apa râului curge foarte repede la acel loc și astăzi încă se întâmplă acolo naufragii. De aceea se crede că fetișii erau săpați acolo de oamenii preistorici, pentru a potoli mânia zeului respectiv. De asemenea s'au găsit săpate în stâncă diferite unelte de pescuit. Descoperirile au fost fotografiate și fotografiile predate muzeului din Leningrad.

Repertoriul de Crăciun al Operei Române

Pentru sărbătorile Crăciunului »Opera Română« va reprezenta Sămbătă în prima zi de Crăciun »Faust« cu d-nii Georgewski, Folescu și d-ra Adela Ionașcu.

Duminecă la matineu se da »La Manevre« și »Zăna Păpușilor«. Du minecă seara »Rigoletto« iar Luni, a treia zi de Crăciun »Regele Ysului«.

Pom de Crăciun

Soc. »Ocrotirea Orfanilor de Războiu« roagă pe toți ceice se interesează de soarta orfanilor din război să binevoiască a participa la serbarea Pomului de Crăciun ce se va ține la orfelinatul »Regina Maria«. Vineri 24 Dec la ora 3 și jum. d. m.

INFORMATIUNI

Dela Administrația ziarului.

Administrația ziarului roagă Onor. Public să nu achite sume pentru ziar sau publicațiuni, decât persoanelor, cari prezintă legitimația cu fotografie provăzută cu semnătura Administratorului I. Ianota.

La fel nici cumpărăturile în contul ziarului nu vor fi lichidate dacă nu se va prezenta comanda semnată de Administratorul ziarului.

Administrația ziarului.

Un nou confrate

Azi a apărut Nr. 1. al gazetei săptămânale intitulată „Românul”, în jurul căreia s'au strâns elementele tinere ale partidului național-tărănesc. Urâm noului confrate izbândă deplină, în scopurile pe cari le urmărește.

Vacanțele birourilor publice

Incepând cu ziua de azi toate birourile publice intră în vacanță până Marți. Vineri seara — în ajunul Crăciunului, — orice spectacol și muzică interzisă cu începere dela ora 6.

Di ministru Oct. Goga deputat mirean

La alegerea de deputat mirean în circumscripția electorală Sighișoara, a reușit dl ministru O. Goga cu 2338 voturi contra 304 ale candidatului liberal.

Partidul național-tărănesc n a depus candidat.

Improprietărea orfanilor de război

Din inițiativa parlamentară, s'a depus eri la Cameră următorul proiect de lege pentru improprietărea în comunele urbane a orfanilor de război de ambii părinți reprezentați prin tutori:

Art. unic. — Orfanii de război de ambii părinți, reprezentați prin tutori, să fie improprietăriți, acordându-li-se și favoarea de a fi scutiți de plata cheltuielilor de edilitate și de a fi îngăduiți să construiască în termen de 8 ani, ca ceilalți improprietăriți.

Ajutorul ceferiștilor de sărbătorile Crăciunului

„Casa Muncii” — instituție de ajutor c. f. r. — cu ocazia sărbătorilor Crăciunului a trimis pentru copii funcționarilor c. f. r. din localitate 220 de costume; dintre cari 150 — constând din: palton, haină, pantaloni și ghețe — s'au distribuit băeților de ceferiști în etate de 7-16 ani și alte 70 costume — constând din; haina de iarnă, rochie și ghețe — s'au distribuit fetelor de ceferiști, de aceeași etate.

Cu ocazia sărbătorilor Anului Nou, consumul C. F. R. local va distribui ceferiștilor nevoiași ajutoare în suma de 26000 lei.

Ocuparea locurilor vacante în învățământul primar

Ministerul instrucțiunii invită pe toții revizori școlari să înainteze, cel mai târziu până la 1 Ianuarie 1927 abluurile de locurile vacante în învățământul primar rural și urban și al scoalelor de copii mici.

Costume pt. bărbați

in cea mai frumoasă execuție la

GROSS și RENDY,

Arad, noul palat Neuman.

381

Mareșalul Badoglio decorat cu ordinul „Mihai Viteazul”

Suveranul a conferit ordinul „Mihai Viteazul” clasa I-a mareșalului Badoglio Pietro, șeful statului major general al armatei italiene

O operă de binefacere

Direcția spitalului județean din Sighișoara, ne trimite spre publicare următorul apel:

Spitalul județean din Sighișoara, aranjat după toate cerințele moderne, pre-ăzut cu 280 paturi, oferă la un număr foarte mare de suferinzi, puțința de a-și recăștiga sănătatea și de a-și ridica moralul.

Cu părere de rău vede însă că, suferinșilor români, dornici de o sănătoasă hrană sufletească, nu le poate oferi — din lipsa de fonduri — cărți bune de citit, cari să le însenineze gândurile și să i facă să și uite, cel puțin temporal, durerile și necazurile lor. Actuala bibliotecă a spitalului, moștenită dela vechii stăpânitor, nu cuprinde decât cărți nemțești și ungurești, cari nu sunt accesibile decât pentru prea puțini pacienți români, majoritatea acestora fiind condamnată a fi stăpânită în tot timpul de gânduri prea puțin vesele.

Pentru a remedia acest rău, facem, pe această cale, apel la toate sufletele românești rugându le călduros să ne dea tot concursul, dăruind jecare, după putință, cărți bune și folositoare, pentru formarea unei biblioteci românești la acest spital.

Fiind siguri că, apelul nostru nu va fi trecut cu vederea și că, în curând vom putea oferi bolnavilor români o agreabilă distracție spirituală, aducem anticipat tuturor ce vor binevol să dăruiască cărți pentru formarea acestei biblioteci, cele mai călduroase mulțumiri atât în numele bolnavilor cât și al instituției. Direcțiunea.

Gross și Rendy

croitori pentru bărbați, depozit de specialități de stofe englezești, Arad, noul palat Neuman.

381

Personalul Revizoratelor școlare

Di Patriciu directorul general al învățământului primar și normal, a dispus ca dela 1 Ianuarie 1927, administrația cancelariilor revizoratelor, să fie alcătuită din următorul personal: revizorul școlar, sub-revizorul școlar de cancelarie, secretarul și cinci funcționari, ori învățători, detașați dela posturile cari nu funcționează.

În ori ce caz, nu se permite un număr mai mare de funcționari.

Târgul de mostre din Praga

Camera de Comerț și de Industrie din Arad aduce la cunoștința celor interesați, că Târgul de mostre din Praga se va ținea în zilele de 20-27 Martie 1927. Formularele cu privire la târgul de mostre se găsesc la Camera de Comerț și de Industrie.

Cutremur de pământ în Columbia și Equator

Din Londra se anunță că, în Columbia și Equator, eri noaptea a fost un mare cutremur de pământ.

Mai multe sate și orașele au fost distruse, înregistrându-se și cazuri numeroase de accidente mortale.

În orașul Cumbal, s'a prăbușit biserică, chiar în momentul când se oficia serviciul divin.

În biserică au fost 156 oameni, dintre cari 84 au fost scoși morți de sub dă-ământuri. Numărul răniților nu s'a putut încă stabili.

Bande de criminali au atacat orașul Palermo și jur

Roma. — O bandă compusă dintr'un număr mare de criminali a atacat orașul Palermo și jurul, jefuind și săvârșind omoruri.

Comandamentul militar din Palermo a lansat publicații pe străzi, în cari provoacă pe criminali să se prezinte la acel Comandament de bună voe, căci în caz contrariu atât familia lor cât și rudele lor vor fi internate în închisorile militare ca ostateci.

Au fost arestate 150 femei și copii, aparținătoare criminalilor, la ce, 45 dintre bandiți s'au prezentat benevol, împreună cu șeful lor, care el singur a săvârșit 20 omoruri.

x Cel mai leftin cadou: bijuterii, ciacornice, obiecte de podoabă în asortiment bogat la Farkas, str. Eminescu Nr. 2. Atelier propriu pentru reparațiuni. (431)

x Cadourile de Crăclun fotografii pentru copii originale și naturale, precum și pentru adulți, portreturi execută cu gust artistic salonul Géza Nagy, Arad, Bul. Reg. Maria 8 (vis-a-vis cu prefectura județului) parter. (235)

Pentru sezonul de baluri

cele mai elegante frakuri și smokinguri se execută la

GROSS și RENDY, Arad, noul palat Neuman. 381

ULTIMA ORĂ

Delegații Camerei și Senatului, au predat azi M. S. Regelul, răspunsul la Mesagiul Regal

Delegații Camerei și a Senatului, s'au prezentat azi la M. S. Regele Ferdinand, în palatul Cotroceni, unde au înănat răspunsul la mesajul Regal. Răspunsul Senatului a fost citit de dl președinte Coandă iar al Camerei, de dl președinte Niculescu. M. S. Regele și-a dat răspunsul, al cărui text îl publicăm mai jos:

După terminarea solemnă a obișnuite, delegații s'au reintors în parlament.

În senat dl Coandă cetește răspunsul M. S. Regelui, redând cuvântarea rostită de Rege:

Domnilor Senatori,

În totdeauna mi-au fost scumpe omagiile de dragoste și fidelitate exprimate din partea Senatului, însă acum mă simt și mai profund impresionat, când sunt convins pe aceasta cale de marea și sincera îngrijorare cu care, poporul meu, pândeste momentul reînnoșării mele.

Din inimă vă mulțumesc pentru declarațiile frumoase la adresa mea și M. S. Regelui, cu ocazia călătoriei Sale în Statele Unite ale Americii etc.

În asigurarea că corpurile legiuitoare vor da tot concursul, guvernului spre a crea pentru binele obștesc, în îndeamnă a continua și primi acestea sfaturi.

Răspunsul a fost primit cu aplauze îndelungate din partea senatorilor, apoi s'a continuat la ordinea zilei.

Conflictul între România și Comisia Dunăreană

HAGA. — Juriul internațional din Haga a primit adresa Ligii Națiunilor, pentru a aplană conflictul dintre România și Comisia Dunăreană.

Morile vieneze își încetează activitatea

VIENA. — Ziarul „Neue Freie Presse” ne anunță că mai multe mori din Austria își vor înceta activitatea, din cauza că nu pot concura cu străinătatea.

Salarizarea funcționarilor publici

— Ședința delegației economice a guvernului —

Marți la orele 5 după amiază a avut loc la Ministerul de Industrie și Comerț ședința Delegației Economice a Guvernului la care a luat parte doii: C. Garoflid, ministrul de agricultură și domenii, M. Berlescu, ministrul de comerț și industrie general Văleanu, ministrul comunicațiilor, Gr. L. Trancu-lăși ministrul muncii, M. Manoilescu, sub secretar de Stat la Ministerul de Finanțe și C. A. Popovici, secretar general al ministerului de industrie și comerț și secretarul Delegației Economice a Guvernului.

În această ședință Delegația Economică a Guvernului s'a ocupat exclusiv cu examinarea anteproiectului legii generale a salarizării funcționarilor Statului, întocmit de către dl M. Manoilescu, subsecretar de Stat la ministerul de finanțe. După terminarea ședinței s'a dat următorul:

COMUNICAT

Delegația Economică a Guvernului a examinat într'o primă ședință proiectul de lege al salarizării funcționarilor publici și a aprobat principiile proiectului, rămânând ca după ce și Consiliul de Miniștri va aproba aceste principii, proiectul să fie examinat din nou în detaliu de către Delegație.

Aviatorii români Ionescu Emanuil și Romeo Popescu, în zbor asupra Romei.

ROMA. — Eri a fălăit prima oară tricolorul românesc deasupra Romei, cu ocazia zborului executat de aviatorii români Ionescu și Popescu, cu avioane tip Vlaicu.

Aviatorii au sosit din Piza la Roma și au fost așteptați de consulul român și ofișerii aviației italiene. Dl Lahovari, reprezentantul României le-a oferit un dejun. Aviatorii au plecat azi spre București, prin Udine.

Timbre fiscale noul dela data de 1 Ianuarie 1927

Ministerul de finanțe va emite cu data de 1 Ianuarie 1927 noi timbre fiscale de: 1, 2, 3, 5, 10, 20, 30 și 50 Lei.

Tot cu aceasta dată, pe scrisorile particulare expediate prin oficiile postale, în loc de 25 bani ajutor, se va aplica timbru de ajutor de 50 bani.

Proiectul acestei legi este depus pentru votare la Parlament.

Uzunovici nu poate forma guvernul jugoslav

BUCUREȘTI. — Se confirmă știrea că dl Uzunovici n'a putut forma guvernul și că regele a încredințat pe dl Davidovics din partidul democrat cu formarea guvernului, care proiectează și sperează a forma un guvern de concentrare.

Greva dela izvoarele petrolifere din Dzwindaz

VARȘOVIA. — Pe terenul petrolifer din Dzwindaz, a izbucnit grevă între muncitori, la care însă au aderat cu toții.

Grupul grevist a atacat pe cei nesolidari, și a trebuit să intervină armata spre a se potoli și evita conflictele sângeroase.

Târgul de Crăciun!

Mihai Haubenreich

facică specială de plapume și sal- atelier: (411) tele Arad, Str. Horia 3.

Cele mai bune oroloage, cele mai fine bijuterii și obiecte de lux la 0000 415

Grallert J. și Fiul

Arad, Bulev Regina Maria Nr. 8 (fost Andrassy-tér).

Mobile de fier și aramă pe prețuri de fabrică la

Frații Fleischer fabrică de mobile de fier, 0000 412

Ladislau Klein, Str. Mețianu 11. (fost Forray-u.)

Cămăși bărbătești, ciorapi, mănuși mai ieftin la 000 410

firma SZÜCS

Arad, vis-a-vis cu stațiunea Podgoriei. Șaluri din mătase, cravate, jambiere, croșelărie, veste „Pullover“, sveter.

Victor Müller

Depozit de sticle, de porțelan, de lămpi, de cadre și întreprindere de sticlărie 409

Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 63-65. casa Dengl. — Telefon 479.

S'a inceput deja Târgul de Crăciun la Casa de modă :: 433

STRASSER

vis-a-vis de biserica Lutherană.

Stofe, catifele, pânză, flanel, mătăsuri cu prețuri ieftine la 000 419

Ioan Eisele

Arad, Strada Mețianu Nr. 2.

Cine vrea gratis

modele de stofă, pânză, damast, barchet? ::

Să comunice adresa și va primi oricine franco și gratis

casa VANDU

din Arad, Str. Mețianu, vestită în lefinătate!

Colosală economie de bani! :: mărfuri de prima calitate! oo

De voiți Dvoastră să cumpărați ieftin mobile

execuție cu gust plăcut și moderne, atunci să binevoiți a Vă os-teni până la palatul băncii Arad-Cenădana, vis-a-vis cu primăria orașului :: în noul nostru depozit de mobile

unde veți putea obține cu cele mai ieftine prețuri fără mijlocire dela producători, mobile dela cele mai simple, până la cele mai fine, execuție artistică și modernă. Rugănd binevoitorul Dv. sprijin:

Societatea Cooperativă a Meseriașilor din Arad, producere de mobile și tâmplărie Arad, Str. Eminescu 41. 380

Haine (blouse) croșetate, veste, Poulle-uri, ciorapi, mănuși, șaluri elegante de mătase, tricouri (indispens.) se capătă pe lângă prețuri convenabile la **SZÁNTÓ,** Str. Eminescu 6. Arad. 245

ATENȚIUNE! In Str. Moise Nicoară Nr. 2 se află decurând și din nou aranjat magazinul de carne „LOCARNO“ unde în orice oră a zilei se poate căpăta cărnuri de vițel, vită, porc, mezeluri de prima calitate pe lângă serviciu prompt. 340

ATENȚIUNE LA FIRMĂ!

GHEȚE pentru bărbați, dame și copii „BALLY“ și „POPPER“ precum și renumiții sușoni și galocci Trelon și Wimpasing le puteți procura dela **Lévai și Szigeti** vis-a-vis cu teatru orașenesc. 471

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale al doamnei **Cristina Săbău** Arad, Strada Gojdu Nr. 17.

Confectionează; Cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, linge etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment de modele artistice pentru brodat. :: Imprimații de modele pe pânză. 1

Dacă te dor picioarele sau tălpile nu suferi și nu amâna îngrijirea lor și caută atelierul lui **IOAN RADA** pantofar în Arad, Str. Caragialei Nr. 20., care toarnă imediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru cele mai suferinzi picioare ghete comode. 279

PYRAM cremă de ghete, pastă pentru parchetă, lack pentru duzumea, negreală pt. piele etc. calitate **excelentă** Reprezentant exclusiv: **Friedmann** ARAD, Str. Eminescu 30. (Palatul Ortutay). 387

Vinuri excelente de Podgorie! Mâncări gustouse calde și reci. :: Serviciu prompt. :: Prețuri solide la **Restaurantul MARKUS,** Bulev. Regele Ferdinand 39. Abonamente a la carte prânz și cină 1200 lei lunar. 337

Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de calorie înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pece ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scărda. Instalațiile necesare și montările le execută pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian: Arad, Str. Muclu Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privesc comenziile etc.

GRATIS dau fiecărui cumpărător 2 m. de antrădeu care cumpără dela mine mărfuri în preț 100 Lei

ALEXANDRU HOFFMAN 0000 Arad, Strada Eminescu Nr. 8.

Jucării și alte cadouri de Crăciun lângă prețurile cele mai moderate **Bazarul de Concurență al Teatrului** Arad, Piața Avram Iancu.

Cel mai frumos cadou de Crăciun

Picturi de ulei

de pictori renumiți dela 600 Lei la 000 443

Braun Gusztáv prăvălie de tablouri, Arad Bulev. Regina Maria.

Szántó și Komlós

Prețurile de iarnă

Costum p. bărbați dela	1750 L in sus
Costum p. băieți dela	1250 L in sus
Costum p. băieți cu pant.	
scurți dela	1050 L in sus
Palton p. bărb. negru dela	2200 L in sus
Palton p. bărb. cu blană	2600 L in sus
Palton p. bărb. ulst. și raglan dela	1850 L in sus
Palton p. băieți ulst. și raglan dela	1350 L in sus
Palton p. băieți dela	850 L in sus
Paltoane de piele dela	4200 L in sus
Impermiabile (gumă) dela	950 L in sus
Impermiabile p. dame dela	1150 L in sus
Mare asortiment de stofe din lână din străinătate. Uniforme pentru școlari după măsură. Arad, Piața Avram Iancu în palatul Teatrului. 720	

Aparate și accesorii pt. RADIO se pot căpăta cu prețuri mai ieftine ca oriunde „ELECTRON“ între și om

dere de electricitate și mecanicării Arad, Str. Mețianu 1.

Auchete și cununi ocazionale foarte frumoase, flori în rite variațiuni, asortiment bogat cu prețuri convenabile **florăria JANOS** ARAD, Str. Eminescu 20-22. ATENȚIE! Firma JANOSI există numai în Str. Eminescu 20-22 există. Celelalte cu numele noi folosesc nume fals.

ALEXANDRU HOFFMAN 0000 Arad, Strada Eminescu Nr. 8.

GRATIS primesc o fotografie mărită în stil artistic toți aceia cari se fotografiează la **Stojkovits și Békés** Piața Avram Iancu (Szabadság-tér)

Cenzurat: Prefectura Județului. Imprimeria Județului S. A. Arad